

Soels og Søjborg – Før og nu.

Først motorvej, dernæst vindmøller og solceller nedlægger det gamle landbrugsland omkring Soels og Søjborg.

Det sker inden for en kort årrække fra 2016 – 2221.

Naturligvis er der inden disse år sket store ændringer for landbruget i området. De mindre brug (Ll. Soels, Ny Soels, Højlund og Birkholm) er nedlagt som landbrug og jorden lagt ind under St. Solds og Søjborg. De fungerede som beboelser på landet for yngre tilflyttere, som havde deres arbejde uden for området.

Motorvejen.

Motorvejens linjeføring med tilkørsel og afkørsel forløb meget tæt, lige sydøst for området. De 2 adgangsveje fra hovedvej 18, Søjborgvej og Soldsvej blev begge lukket. Adgangen til området skulle fremover ske fra Lynghusvej.

Tvis-krydset tegnet ind på et luftkort. Kilde: Vejdirektoratet

På billedet kan man se, Lille Solds, Store Solds og Søjborgs tætte placering på motorvejen.

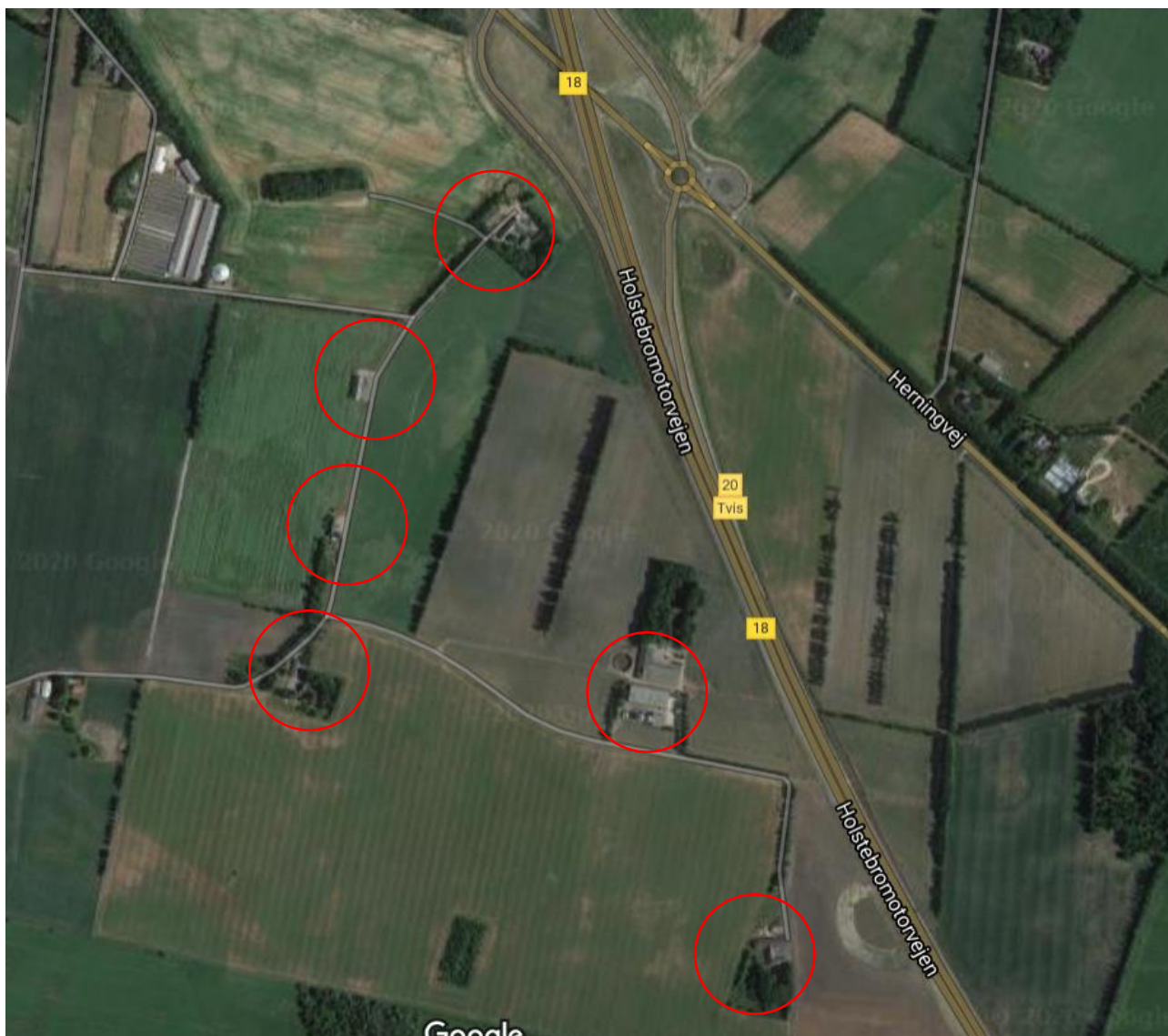
Det var meget indgribende med afskåret landbrugsjord, nedlagte adgangsveje og ikke mindst støj og larm fra motorvejen.

Store Solds blev totaleksproprieret men det blev Søjborg og Lille Solds ikke.

Dagbladet lavede artikelserier om betydningen for de berørte familier og de store menneskelige konsekvenser.

Det kan man læse om på linket:

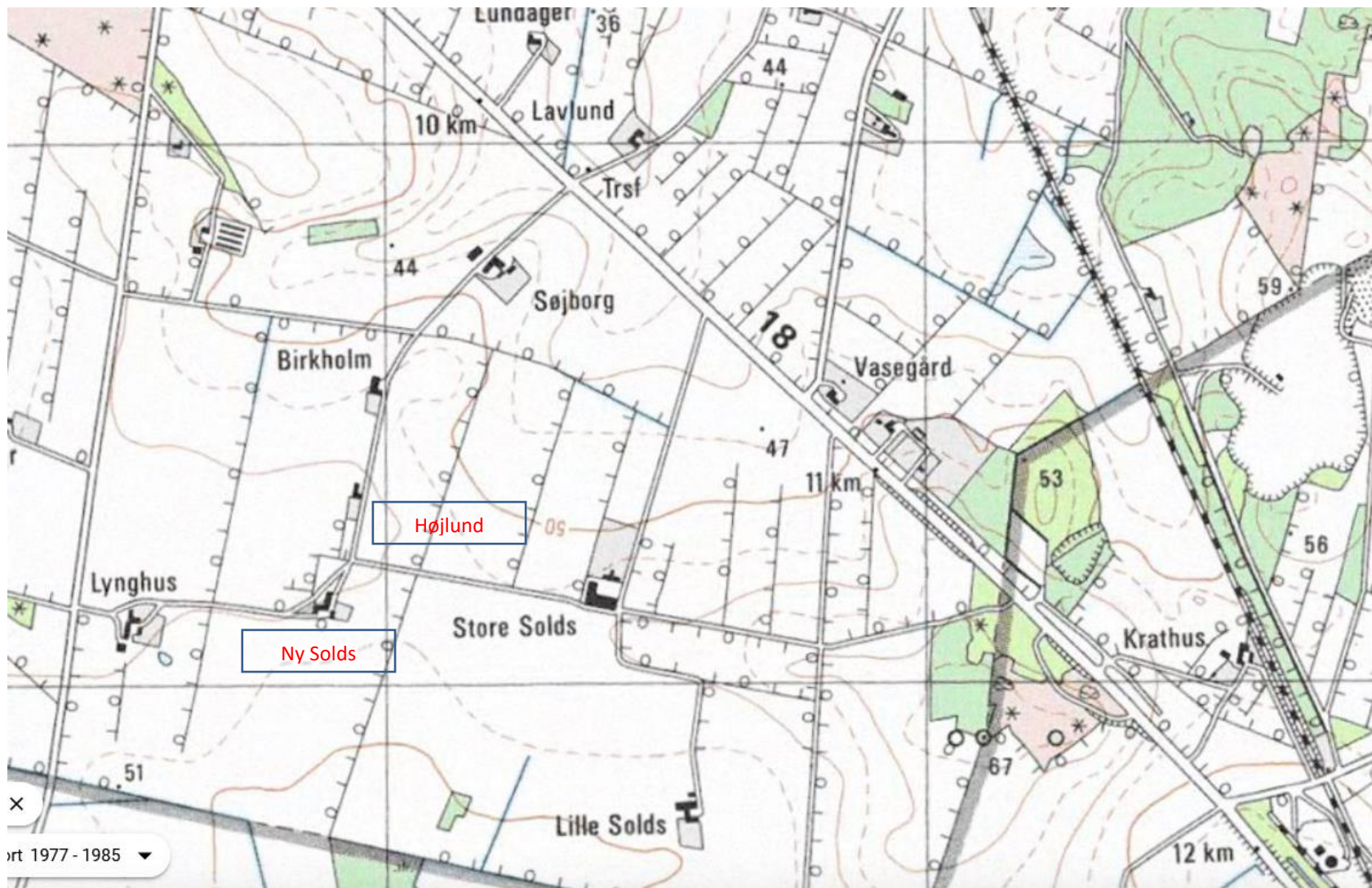
[Tvis-og-Motorvejen-2014-2019.pdf \(tvisby.dk\)](#) – Om Tvis og Motorvejen.

De omtalte ejendomme markeret.

Her ser man på området fra sydøst. Området ligger her ovenfor motorvejen. Søjborg ligger bag trægruppen.

Området før motorvej og energipark – ca. 1980.

Området i 1999

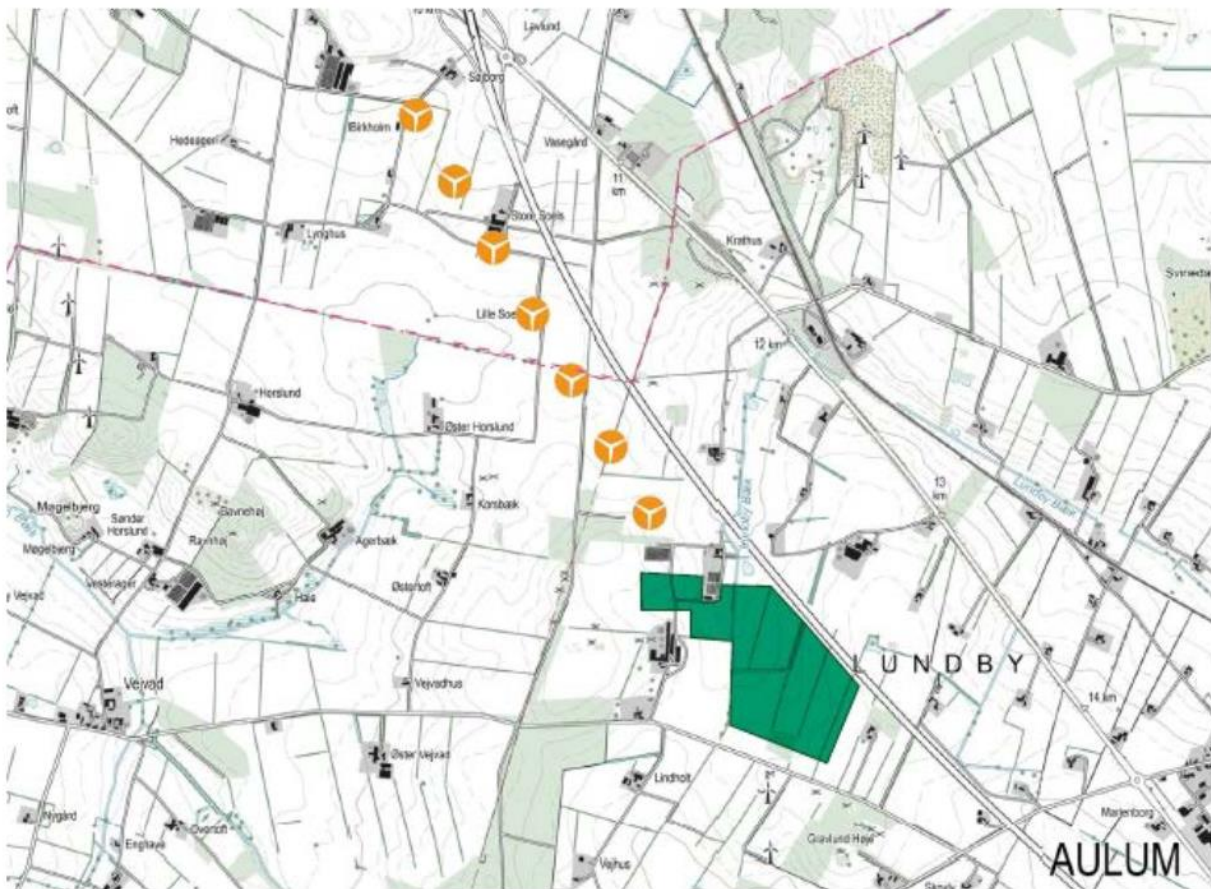
St. Soels Energi park

Det næste skelsættende indgreb er etablering af St. Solds Energipark.

I energiparken er 7 vindmøller – 4 i Holstebro Kommune og 3 i Herning Kommune + Solcelleparken.

Vindmøllerne rejses her i starten af 2021.

Fig. 1a: Mølleplaceringer samt ca. placering af solcelleområdet.

På figuren ses, at vindmøllen øverst ligger ud for Birkholm, nr. 3 ved St.Solds og nr. 4 ved Lille Solds.

Med denne placering af vindmøllerne bliver de resterende ejendomme eksproprieret, og i slutningen af året 2020 er Lille Soels, Ny Soels, Højlund og det meste af Birkholm nedbrudt. Bygningerne til Søjborg og St. Solds står stadig, men kan ikke bruges til beboelse.

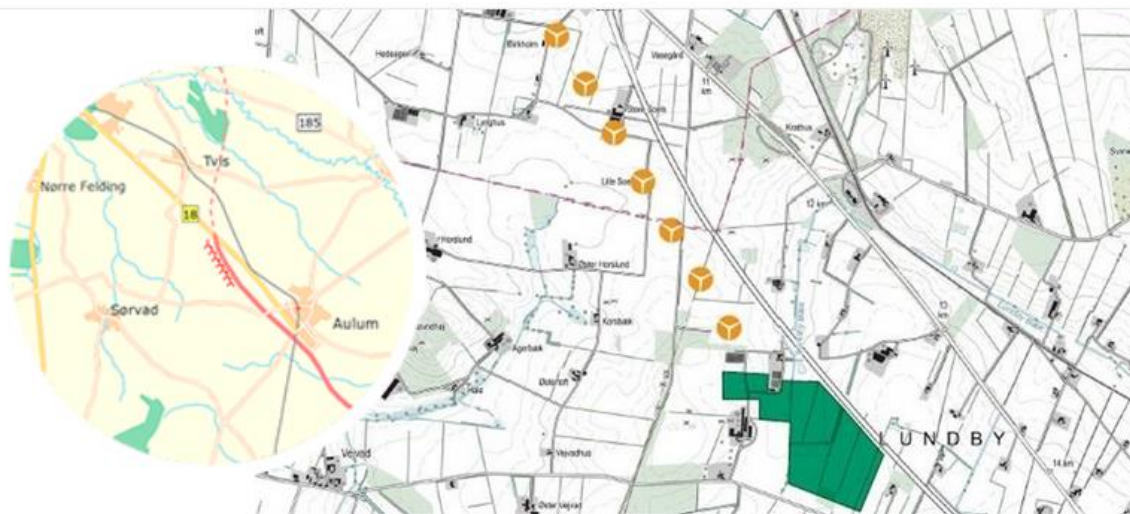
Det er selskaberne Vindteam APS og Eurowind A/S med hjemmehold i Hobro, som står opførelsen af møller og solceller.

St. Soels Energipark - vindmøller og solceller

NYHEDER

17-12-2020: [Materiale samt link til at
gense online borgermøde findes her](#)

02-12-2020: [Det er nu muligt at købe
andele i St. Soels Energipark](#)

Bliv medejer ...

20% af projektet skal udbydes til lokale borgere til kostpris. Vil du være medejer af en lokal vindmølle, så er det her du kan læse mere.

Se kort over projektet ...

Her kan du se forslag til mølleplaceringen samt se vindmøllerne direkte i Google Earth.

Værditab på din ejendom ...

Værditabsordningen kan søges af de naboer, som ved projektets gennemførelse får en varig værdiforringelse af deres beboelsesejendom.

Projektbeskrivelse ...

Vindmøllerne vil kunne bidrage til produktion af miljøvenlig strøm til ca. 19.250 husstande.

Sådan præsenteres projektet på firmaets hjemmeside.

Områdets ejendomme og landskab før og nu.

Store Soels

St. Solds 1955

St. Soels har altid været hovedgården i området. Den er nævnt som fæstegård allerede i 1633. Den bliver købt fri som selveje i 1804 for 475 rigsdaler.

Se mere i Tvis Bogen.

St. Soels 1955

St. Soels 1961

St. Soels 1981

Møllen rejst ved St. Soels

El – anlæg ved St. Soels.

Søjborg.

Søjborg 1961

Søjborg 1970

Søjborg er yngre end St. Soels og kendes først som beboelse fra 1802. Søj er det jyske ord for græstørv.

Lille Soels

Lille Soels 1961

Lille Soels 1982

Lille Soels kendes helt tilbage fra 1763.

Lille Soels 2020 – Gården er dateret helt tilbage til 1763. Her er det helt slut

Lille Soels 2020

Vindmølle rejses lige der, hvor Lille Soels lå.

Ny Soels

Ny Soels 1961

Ny Soels 1982

Ny Soels 2020 – Udstykket fra St. Soels 1941. Her er det helt slut. Kun ruinhob, flagstang og skraldespand tilbage.

Møllen mellem St. Soels og Birkholm

Højlund.

Højlund 1961

Højlund er udstykket fra Birkholm i 1923.

Læg mærke til den store køkkenhave. Selvforsyning med naturalier betød meget på gårdene dengang.

Her i 1961 er ejeren Anton Eriksen.

Højlund 1991

Højlund 2020 – Udstykket fra Birkholm i 1923.

Birkholm

Birkholm 1953

Livet i Birkholm er fint beskrevet i Ella Hansens erindringer. Ella er født i 1937 og hendes forældre havde Birkholm fra 1937 – 1961.

[Birkholm-Tvis.pdf \(tvisby.dk\)](#) Ella Hansen om barndomshjemmet Birkholm

Birkholm 1982

Birkholm 2020 – Udstykket fra St. Soels 1915.

Etablering af vindmølle ved Birkholm efterår 2020 (foto Chr. Østergaard)

Chr. Østergaard, Ella Hansens mand har i efteråret taget fotos af opførelsen af vindmøllen ved Birkholm.

Billedet ovenfor illustrerer meget godt udviklingen. Den gamle landbrugsbygning til venstre og et par gamle landbrugsvogne kommer ikke til at køre mere. Til højre ses fremtiden med de kæmpestore mølledele. Sangsvanerne på marken har ikke ændret sig gennem tiderne.

Soels – området er måske ikke så kendt i Tvis. Det ligger i udkanten af det gamle sogn på grænsen til de tidligere kommuner Aulum og Sørvad. Der har været langt til byen og der har været langt til Skautrup Skole.

Solds Tur.		
65.	Lykkens Prøve.....	21919
66.	Hedeager.....	45056
67.	Lundager.....	72985
68.	Lundager.....	22673
69.	Laulund.....	24840
70.	Vestertoft.....	6922
151.	Søjborg.....	64736
153.	Tvis Kro.....	24633
154.	Højager.....	34318
178.	Højlund.....	38096
179.	Lille Solds.....	77871
180.	St. Solds.....	49733
181.	Birkholm.....	24511
182.	Nedergaard.....	23097
183.	Sdr. Hauris.....	38826
184.	Ny Solds.....	37145
		<u>607361</u>

Mælken skulle hver dag køres til mejeriet og retur til gårdene. Daniel Eriksen (f. 1893) på Birkholm supplerede indtægterne fra husmandsstedet som mælkekusk. Han var ejer af Birkholm på 15 td. fra 1923 -1937.

Her kan ses de gårde som mælkekusken fra Soels turen skulle besøge hver dag i året 1951 - 52. Man kan se, at der var køer og mælkeproduktion på alle gårde. Man må beundre det arbejde som blev udført af mælkekuskede i al slags vejr. Det var tungt at læsse spandene og der var langt til mejeriet med et spand heste på hullede veje.

Efter mælketuren skulle arbejdet passes på egen gård. Der var mange munde at mætte. I ægteskabet med Anne Sofie var der

SKAUTRUP SKOLE 1935 - LÆRER PEDERSEN.

6 børn.

Det med mange børn var ikke et særsyn her som andre steder i sognet. På Store Soels har ægteparret Anders og Kirstine Dalgaard 11 børn. De har Store Soels fra 1919 – 1944. På billedet overfor sidder børnene fra Soels området så på Skautrup Skole.

Sikkert transporteret sig selv på gåben.

Der er Johannes – og Kresten Dalgaard fra Store Soels, Aage Mortensen fra Søjborg og Karl Eriksen fra Birkholm.

De er børn af det ægte bondesamfund og den ægte bondekultur. De store forandringer af bondesamfundet tog for alvor fart fra 1960'erne og fremefter.

Nu sættes der punktum for det hele med motorvej og vindmøller. Så i stedet for køer på marken og mælk i spanden, høns i hønsehuset og æg til købmanden, rabarbergrød og henkog bliver der nu produceret strøm til 19.000 husstande.

Engang var livet frodigt og grønt på landet – i dag er det grøn omstilling.

Kilder:

1. Danmark set fra luften – Det Kongelige Bibliotek. Luftfotos af gårde.
2. Artikelserier Dagbladet Holstebro om konsekvenser af motorvejen.
[Tvis-og-Motorvejen-2014-2019.pdf \(tvisby.dk\)](#) – Om Tvis og Motorvejen.
3. Erindringer af Ella Hansen. [Birkholm-Tvis.pdf \(tvisby.dk\)](#)
4. Hjemmeside Windteam. <http://vindparkstoels.dk/DK.aspx>
5. Fotos af Chr. Østergaard
6. Fotos af Bent Bak
7. Tvis Bogen af Jørgen Mejdahl - 1987

Tvis januar 2221

Bent Bak

